

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOŠLJAVANJU STRANACA

Član 1.

U Zakonu o zapošljavanju stranaca („Službeni glasnik RS”, broj 128/14), u članu 2. tačka 5) posle reči: „domaće” dodaju se reči: „ili strano”.

Član 2.

U članu 3. stav 2. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) je član porodice člana diplomatsko-konzularnog predstavništva države sa kojom Republika ima zaključen bilateralni sporazum kojim se licu omogućava obavljanje plaćene delatnosti u Republici;”

Posle tačke 8) dodaje se tačka 9) koja glasi:

„9) je član autorske ili glumačke ekipe koji na teritoriji Republike proizvodi audiovizuelno delo, u skladu sa zakonom.”

U stavu 3. tačka 4) reč: „ lično” briše se, a reči: „aktivnosti, odnosno” zamenjuju se rečima „aktivnosti ili”.

Član 3.

U članu 18. posle tačke 3) dodaju se tačka i zapeta i tačka 4) koja glasi:

„4) osposobljavanje i usavršavanje.”

Član 4.

U članu 19. posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Radna dozvola za upućena lica može se produžiti najduže do dve godine, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja, a po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za oblast kojom se uređuje delatnost poslodavca za poslove ili usluge od interesa za Republiku.”

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Član 5.

U članu 21. posle stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Radna dozvola za kretanje u okviru privrednog društva može se produžiti najduže do dve godine, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja, a po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za oblast kojom se uređuje delatnost poslodavca za poslove ili usluge od interesa za Republiku.”

Član 6.

Posle člana 22. dodaje se novi član 22a koji glasi:

„Član 22a

Radna dozvola za osposobljavanje i usavršavanje izdaje se na zahtev poslodavca, odnosno stranca radi obavljanja obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja.

Radna dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se ako stranac poseduje:

- 1) odobrenje za privremeni boravak;
- 2) zaključen ugovor sa poslodavcem o obavljanju obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja, koji sadrži mesto i rok trajanja.

Radna dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se na period trajanja obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja, ali ne duže od godinu dana, uz mogućnost produženja za još godinu dana.”

Član 7.

U članu 27. stav 1. reči: „za period koji je naznačen u zahtevu za izdavanje dozvole, a” brišu se.

Član 8.

U članu 28. stav 2. reči: „15 dana” brišu se.

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 5. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje položaj stranaca i stranih pravnih lica, kao i tačka 8. istog člana, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti zapošljavanja, kao i radnih odnosa, zaštite na radu, socijalnog osiguranja i drugih oblika socijalne sigurnosti.

II. Razlozi za donošenje zakona

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste preciziranje i uređivanje pojedinih odredaba u cilju efikasnijeg sprovođenja propisa u praksi, kao i razvijanje povoljnijeg poslovnog okruženja.

Jedan od razloga za donošenje ovog zakona je potreba za definisanjem radne dozvole za osposobljavanje i usavršavanje, imajući u vidu da je veći broj stranaca izrazio spremnost da obavi obuku, pripravnički staž, stručnu praksu, stručno osposobljavanje, odnosno usavršavanje u Republici Srbiji. U tom smislu, predloženim izmenama i dopunama preciziraju se uslovi za pribavljanje dozvole za rad za strance koji obavljaju obuku, pripravnički staž, stručnu praksu, stručno osposobljavanje, odnosno usavršavanje, bilo uz naknadu ili bez naknade, a imajući u vidu da se pod zapošljavanjem stranaca podrazumeva kako zaključivanje ugovora o radu tako i drugog ugovora kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada.

Dalje, zbog specifičnosti audiovizuelne industrije, a u cilju podsticanja audiovizuelne proizvodnje u Republici Srbiji, budući da su samostalni umetnici angažovani i plaćeni od strane stranih produkcija za učestvovanje u stvaranju konkretnog dela, članove autorske i glumačke ekipe nije moguće uputiti kod domaćeg poslodavca (budući da nisu u radnom odnosu kod stranog poslodavca, najmanje godinu dana pre upućivanja), niti zaposliti kod domaćeg poslodavca, te je neophodno i ovu kategoriju stranaca zbog specifičnog položaja izuzeti od primene zakona.

Zatim, neophodno je izuzeti od primene zakona i članove porodica diplomatsko-konzularnog predstavništva imajući u vidu njihov specifičan položaj i odredbe Bečke konvencije o diplomatskim odnosima iz 1961. godine.

Takođe, razvoj infrastrukture direktno utiče na poboljšanje investicionog potencijala Republike Srbije, posebno njenih nerazvijenijih delova. Poslovi od interesa za Republiku Srbiju, odnosno njihova realizacija prema predviđenom planu iziskuje preciziranje pojedinih odredaba zakona kako bi isti mogli da se realizuju.

III. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja

Članom 1. menja se član 2. tačka 5) tako što se posle reči: „domaće” dodaju reči: „ili strano”. Imajući u vidu da se poslodavcem pored domaćeg smatra i strano pravno ili fizičko lice koje je registrovano u Republici Srbiji, to je izvršeno preciziranje navedene odredbe.

Članom 2. precizira se da se uslovi propisani zakonom ne primenjuju na člana porodice člana diplomatsko-konzularnog predstavništva države sa kojom Republika ima zaključen bilateralni sporazum kojim se licu omogućava obavljanje plaćene delatnosti u Republici.

Takođe, članovi autorske i glumačke ekipe izuzimaju se od primene zakona zbog specifičnosti njihovog položaja kao i specifičnosti audiovizuelne industrije, a u cilju podsticanja audiovizuelne proizvodnje u Republici Srbiji. Naime, samostalni umetnici su angažovani i plaćeni od strane stranih produkcija, te prema postojećem zakonskom rešenju članove autorske i glumačke ekipe nije moguće uputiti kod domaćeg poslodavca, niti zaposliti kod domaćeg poslodavca. S obzirom na navedeno, neophodno je izvršiti dopunu zakona.

Dalje, precizira se član 3. stav 3. tačka 4), s obzirom da je navedena odredba neprecizna i stvarala probleme u primeni.

Članom 3. uvodi se nova vrsta radne dozvole za posebne slučajeve zapošljavanja, za osposobljavanje i usavršavanje.

Članom 4. uvodi se mogućnost produženja radne dozvole za upućena lica, koja obavljaju poslove ili usluge od interesa za Republiku Srbiju, tako što se propisuje, da se radna dozvola za upućena lica se može produžiti najduže do dve godine, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja, po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za oblast kojom se uređuje delatnost poslodavca.

Članom 5. uvodi se mogućnost produženja radne dozvole za kretanje u okviru privrednog društva, koja obavljaju poslove ili usluge od interesa za Republiku Srbiju, tako što se propisuje, da se radna dozvola za kretanje u okviru privrednog društva može produžiti najduže do dve godine, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja, po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za oblast kojom se uređuje delatnost poslodavca.

Članom 6. uvodi se novi član 22a kojim se uređuju uslovi za izdavanje radne dozvole za osposobljavanje i usavršavanje. Zahtev za izdavanje dozvole može podneti poslodavac, odnosno stranac radi obavljanja obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja. Uređeno je da se ova vrsta radne dozvole izdaje ukoliko stranac poseduje odobrenje za privremeni boravak i zaključen ugovor sa poslodavcem o obavljanju obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja, koji sadrži mesto i rok trajanja. Zatim, ovim članom se definiše da se radna dozvola izdaje za period trajanja obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja, ali ne duže od godinu dana, uz mogućnost produženja za još godinu dana. Radna dozvola izdaje se za period trajanja privremenog boravka.

Članom 7. izvršeno je usaglašavanje sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, a imajući u vidu da se na izdavanje i produženje dozvole za rad primenjuju odredbe navedenog zakona.

Članom 8. izvršeno je brisanje roka za podnošenje zahteva za produženje dozvole za rad. S obzirom da je navedena odredba neprecizna i stvarala probleme u praksi, pre svega u smislu pribavljanja potrebnih dokaza pri podnošenju zahteva za produženje dozvole za rad, predloženo je ovakvo zakonsko rešenje.

Članom 9. propisano je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. Procena finansijskih sredstava

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. Analiza efekata zakona

- 1) Koji su problemi koje zakon treba da reši?

Imajući u vidu da je veći broj stranaca izrazio spremnost da obavi obuku, pripravnički staž, stručnu praksu, stručno osposobljavanje, odnosno usavršavanje u Republici Srbiji, pojavila se potreba za preciziranjem uslova za pribavljanje dozvole za rad za navedenu kategoriju stranaca kroz definisanje posebne radne dozvole za osposobljavanje i usavršavanje.

Nacionalna služba za zapošljavanje, kao organizacija nadležna u postupku izdavanja, produženja, poništavanja i prestanka važenja dozvole za rad, od početka primene Zakona o zapošljavanju stranaca nailazila je na probleme u primeni postojećih odredbi koje se odnose na uslove za zapošljavanje stranog studenta, ali i stranaca koji želi da u Republici Srbiji obavi stručnu praksu, pripravnički staž i sl. Takođe, različite studentske organizacije, ali i poslodavci obraćali su se ministarstvu zahtevom za davanje mišljenja s obzirom da su nailazili na poteškoće u primeni postojećih odredaba zakona. Dalje, primena Zakona o zapošljavanju stranaca, koji je upravo donet kako bi se na sveobuhvatan način uredilo pitanje zapošljavanja stranaca u Republici Srbiji, pokazala je i da su stranci prepoznali mogućnost koju im ovaj zakon daje, a to je da mogu da obave obuku, stručnu praksu, stručno osposobljavanje, odnosno usavršavanje.

Naime, pod zapošljavanjem stranca podrazumeva se zaključivanje ugovora o radu, ali i drugog ugovora kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada. Kako se prilikom obavljanja stručne prakse, stručnog osposobljavanja i usavršavanja, pripravničkog staža, upravo ostvaruju prava po osnovu rada u skladu sa zakonom, to je neophodno uvođenje posebne vrste radne dozvole za ovu kategoriju stranaca, koja će precizirati uslove za izdavanje radne dozvole radi obavljanja obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja.

Uvođenje nove vrste radne dozvole omogućiće preciznije evidencije o strancima koji se nalaze na specijalizaciji, pripravničkom stažu, osposobljavanju u Republici Srbiji.

Dalje, Republika Srbija je u cilju podsticanja producenata da u Republici Srbiji proizvode audiovizuelna dela predvidela određene podsticajne mere za investitore. Međutim, prema postojećem zakonskom rešenju, članove autorske i glumačke ekipe, kao samostalne umetnike angažovane i plaćene od stranih produkcija za učestvovanje u stvaranju audiovizuelnog dela na teritoriji Republike Srbije, nije moguće uputiti kod domaćeg poslodavca, zaposliti kod domaćeg poslodavca, niti izuzeti od primene zakona. Iz navedenih razloga, a kako bi se obezbedilo potpuno ostvarivanje podsticajnih mera, potrebno je navedenu kategoriju stranaca, zbog njihovog specifičnog položaja, izuzeti od primene zakona.

Takođe, u toku je realizacija većih infrastrukturnih projekata, a planira se i realizacija novih projekata u oblastima saobraćaja, energetike, građevinarstva, i drugim oblastima, koji se po pravilu realizuju u dužem vremenskom periodu. Međutim, prema postojećem zakonskom rešenju, period na koji je moguće izdati, odnosno produžiti dozvolu za rad po pravilu je kraći od perioda potrebnog za završetak poslova. Iz navedenih razloga, potrebno je omogućiti da se izdata radna dozvola može produžiti, posebno kada su u pitanju poslovi od naročitog interesa za Republiku Srbiju.

U 2013. godini, Nacionalna služba za zapošljavanje izdala je 2.784 radnih dozvola stranim državljanima sa odobrenim privremenim boravkom u Republici Srbiji (najviše državljanima Ruske Federacije, Grčke, Makedonije i Kine). U periodu od 1. januara do 31. avgusta 2014. godine izdato je ukupno 1.905 radnih dozvola stranim državljanima.

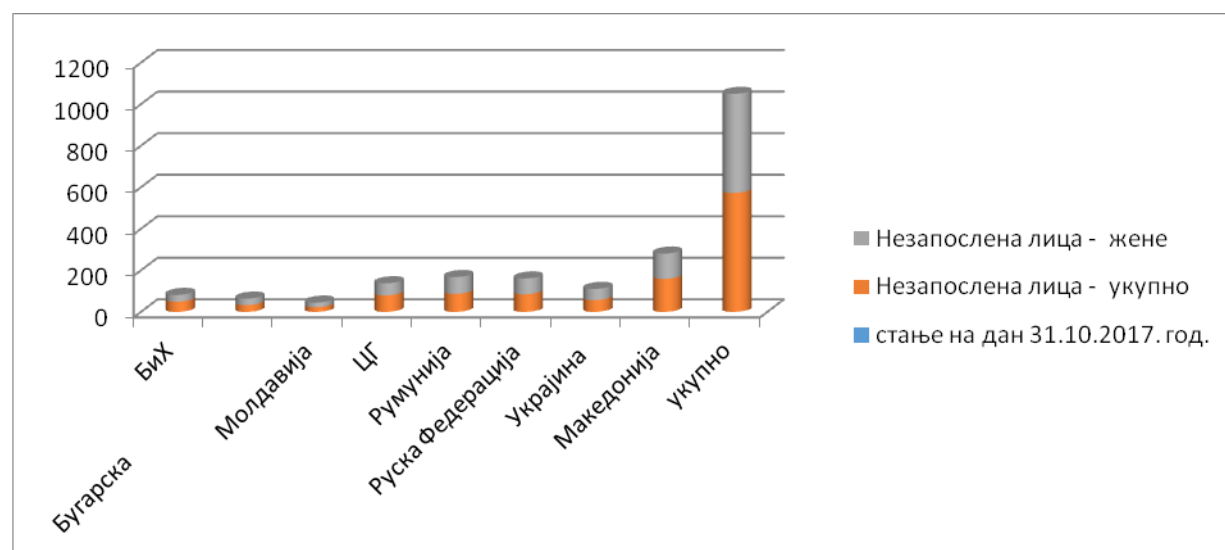
S druge strane, u 2015. godini, dakle godinu dana nakon početka primene Zakona, Nacionalna služba za zapošljavanje izdala je ukupno 6.362 (nove i produžene), a u 2016. godini 7.340 dozvola za rad (nove i produžene).

Posmatrano od početka primene Zakona, odnosno od 4. decembra 2014. godine pa do 30. oktobra 2017. godine, Nacionalna služba za zapošljavanje izdala je ukupno 20.266 dozvola za rad (nove i produžene). Od navedenog broja, najviše je izdato državljanima NR Kine, Ruske Federacije, Makedonije, Italije i Grčke.

Dalje, upoređujući podatke o stanju na evidenciji nezaposlenih lica sa stranim državljanstvom, ne uočavaju se značajnije promene. Tako, u 2013. godini na evidenciji nezaposlenih lica Nacionalne službe za zapošljavanje nalazilo se 775 stranaca, dok je u 2017. godini taj broj neznatno smanjen, tako da se na dan 31. oktobar 2017. godine ukupno 763 stranaca nalazi na evidenciji nezaposlenih lica.

Prema vrsti dozvole za rad, najviše je izdato radnih dozvola za zapošljavanje (8.791), zatim slede radne dozvole za samozapošljavanje (5.928), lične radne dozvole na zahtev člana uže porodice srpskog državljanina (1.904) i radne dozvole za kretanje u okviru privrednog društva (1.473).

grafikon 1

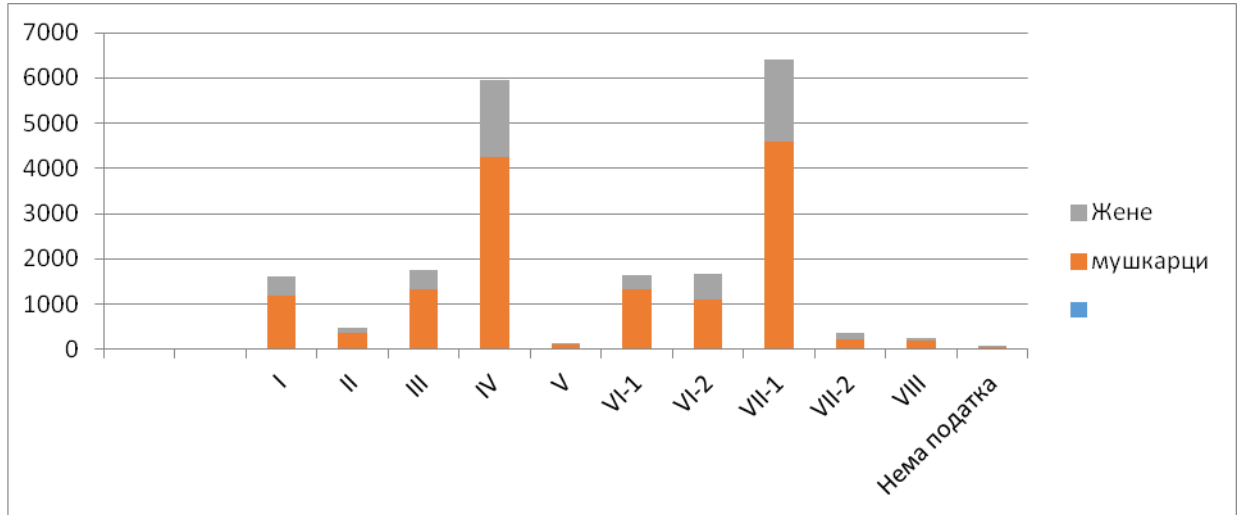

stranci na evidenciji nezaposlenih lica Nacionalne službe za zapošljavanje prema državljanstvu na dan 31.10.2017.

Analize podataka takođe pokazuju da je najveći broj izdatih dozvola za rad strancu od početka primene Zakona na teritoriji Grada Beograda – ukupno 13.316 dozvola za rad, a zatim na teritoriji opštine Novi Sad – ukupno 2.233 dozvola za rad. Slede Niš sa ukupno izdatih 842 dozvole za rad, zatim Sremska Mitrovica (425), Leskovac (319), Novi Pazar (306).

Dalje, u periodu od početka primene Zakona, posmatrajući izdate dozvole za rad strancu prema stepenu stručne spreme, uočava se da je najveći broj dozvola za rad izdato strancima sa visokom stručnom spremom (6.419), zatim slede stranci sa četvrtim stepenom stručne spreme (5.954) i sa trećim stepenom stručne spreme (1.743).

grafikon 2

stranci prema stepenu stručne spreme i polu

grafikon 3

dozvole za rad izdate strancu sa visokom stručnom spremom

Analiza napred navedenih podataka pokazuje svakako pozitivne efekte primene Zakona o zapošljavanju stranaca, koji daju mnogo precizniju sliku o broju i kretanju stranaca koji ostvaruju prava po osnovu rada u Republici Srbiji, imajući u vidu potpuno uređivanje materije koja se odnosi na zapošljavanje stranaca i ostvarivanja prava na rad.

2) Koji su željeni ciljevi donošenja zakona?

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste preciziranje i uređivanje pojedinih odredaba u cilju efikasnijeg sprovođenja propisa u praksi, kao i razvijanje povoljnijeg poslovnog okruženja.

Navedene izmene će doprineti boljem pozicioniranju Republike Srbije, u smislu uvećanog obima investicija u Republiku Srbiju, posebno kada su u pitanju veći infrastrukturni i drugi projekti. Cilj će se postići uvođenjem mogućnosti produženja radne dozvole za upućena lica i kretanje u okviru privrednog društva, za period do dve godine, za lica koja obavljaju poslove ili usluge od interesa za Republiku Srbiju, što do sada nije bio slučaj. Naime, navedene vrste dozvola za rad izdaju se na period

od godinu dana, uz ograničenu mogućnost produženja (samo u slučaju kada isto predviđeno međudržavnim sporazumom). U tom smislu, bilo je potrebno omogućiti da se investicije nesmetano realizuju i istovremeno voditi računa o zaštiti domaćeg tržišta rada (s obzirom da se kod navedenih vrsta dozvola za rad ne primenjuje test tržišta rada). U tom smislu, predviđena je mogućnost produženja radnih dozvola, do dve godine, ali samo u opravdanim slučajevima, odnosno uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja, a po pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za oblast kojom se uređuje delatnost poslodavca za poslove ili usluge od interesa za Republiku Srbiju. Takođe, ne očekuje se da će predloženo zakonsko rešenje imati negativan uticaj na domaće tržište rada, s obzirom da podaci o izdatim radnim dozvolama za upućena lica i kretanje u okviru privrednog društva, pokazuju da je broj dozvola izdatih državljanima zemalja koje sprovode veće investicione projekte u Republici Srbiji nije velik u odnosu na ukupan broj izdatih dozvola (npr. kada su u pitanju državljani NR Kine koji trenutno u Republici Srbiji sprovode više infrastrukturnih projekata, izdato je 108 radnih dozvola za upućena lica, što predstavlja učešće od 9,39%, odnosno 396 radnih dozvola za kretanje u okviru privrednog društva, što predstavlja učešće od 26,88%).

Takođe, cilj donošenja zakona je i stvaranje povoljnijih uslova za dolazak u Republiku Srbiju velikih svetskih audiovizuelnih produkcija, radi realizacije projekata sa velikim budžetima, koji bi u zemlji ostajali duži vremenski period, uz korišćenje većeg broja lokacija i pribavljanje značajnog broja proizvoda i usluga u Republici Srbiji. U ovom trenutku ne postoje precizni podaci o broju filmskih produkcija koje su zainteresovane za proizvodnju audiovizuelnih dela na teritoriji Republike Srbije. Međutim, očekuje se da će predloženo zakonsko rešenje, učvrstiti konkurentsku poziciju Republike Srbije, posebno u odnosu na zemlje regiona, a u skladu sa postojećim zakonskim rešenjima koji uređuju ovu oblast. Sa druge strane, u konsultacijama sa relevantnim partnerima i na zahtev nadležnih institucija, a u cilju zaštite domaćeg tržišta rada i domaćih stručnjaka u ovoj oblasti, nametnulo je potrebu da se tehničko osoblje, koje ne pripada autorskoj ili glumačkoj ekipi, ne izuzmu od primene odredaba Zakona. Navedeno znači da, ukoliko tehničko osoblje boravi u Republici Srbiji duže od 90 dana u roku od šest meseci od dana prvog ulaska u zemlju, biće u obavezi da pribavi odgovarajuću dozvolu za rad.

- 3) Da li su razmatrane mogućnosti za rešavanje problema bez donošenja akta?

Predložene izmene odnose se na materiju koja se mora urediti zakonom, tako da nije bilo moguće rešenje problema na drugi način.

- 4) Zašto je donošenje akta najbolji način za rešavanje problema?

Imajući u vidu da je osnovni razlog za donošenje ovog zakona detaljnije uređivanje pojedinih pitanja u cilju efikasnijeg sprovođenja propisa u praksi, zatim, da se predložene izmene odnose na materiju koja se mora urediti zakonom, ali i hitnost u postupanju, proizilazi da druge regulatorne opcije, poput donošenja novog zakona, ili neregulatorne opcije, poput informacionih kampanja, nisu moguće.

- 5) Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu?

Uticaj koji ovaj propis proizvodi je svakako pozitivan, jer se oblast izdavanja dozvole za rad preciznije uređuje u odnosu na pojedine kategorije stranaca i članove njihovih porodica.

Rešenja iz ovog zakona uticaće pre svega na određene kategorije stranaca obuhvaćene izmenama i dopunama zakona, poput članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava ili članova autorskih i glumačkih ekipa koje snimaju audiovizuelno delo u Republici Srbiji.

Očekuje se da će rešenja iz ovog zakona uticati na producente koji angažuju strance za proizvodnju audiovizuelnog dela na teritoriji Republike Srbije, što će sa druge strane imati pozitivan uticaj na Republiku Srbiju, jer omogućava da postane najpogodnija lokacija za proizvodnju audiovizuelnog dela, što do sada nije bio slučaj. Pozitivni efekti zakona su svakako: potpuno ostvarivanje podsticajnih mera u oblasti proizvodnje audiovizuelnog dela; povećanje zaposlenosti u audiovizuelnoj proizvodnji; promocija velikog potencijala Republike Srbije u ovoj delatnosti; rezultat na budžet Republike Srbije.

Očekuje se da rešenja iz ovog zakona pozitivno utiču na investitore u oblasti većih infrastrukturnih projekata, koji će moći da upute svoje radnike na rad u Republiku Srbiju na period duži od maksimalnih godinu dana, na koliko je postojećim zakonskim rešenjem ograničeno trajanje radne dozvole za upućena lica i kretanje u okviru privrednog društva, ukoliko je to opravdano radi završetka posla i u interesu Republike Srbije.

Rešenja iz zakona će uticati na strance koji žele da obave obuku, pripravnički staž, stručnu praksu, stručno osposobljavanje, odnosno usavršavanje u Republici Srbiji, a za koje su sada precizirani uslovi za pribavljanje dozvole za rad.

- 6) Kakve troškove će primena zakona izazvati građanima i privredi, a naročito malim i srednjim preduzećima?

Primena ovog zakona neće stvoriti troškove ni građanima ni privredi, s obzirom da se ovim propisom ne uređuje nikakva nova finansijska obaveza privrednim subjektima i građanima, niti je potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva za sprovođenje ovog zakona.

Naprotiv, očekuje se da će izmene i dopune zakona imati pozitivne efekte na budžet Republike Srbije kroz rešavanje navedenih problema u praksi u vezi sa sprovođenjem infrastrukturnih projekata i proizvodnjom audiovizuelnog dela.

- 7) Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Ovaj zakon nema za posledicu stvaranje troškova, s obzirom da ne predviđa finansijske obaveze, a njegovo sprovođenje u smislu obavljanja poslova povereno je organima koji postoje i koji su do sada obavljali iste poslove.

Očekivane pozitivne posledice donošenja predloženih izmena i dopuna Zakona o zapošljavanju stranaca su: potpunije uređivanje materije koja se odnosi na zapošljavanje stranaca i ostvarivanje prava na rad, omogućavanje zapošljavanja stranaca pod utvrđenim uslovima kroz uvođenje nove vrste radne dozvole za osposobljavanje i usavršavanje i vođenje evidencije o istim, sagledavanje ukupnog broja i kretanja stranaca koji ostvaruju prava po osnovu rada u Republici Srbiji čime će se obezbediti preciznija slika o migracionim kretanjima, stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja što će za rezultat imati i povećan obim investicija, a samim tim i pozitivne efekte na budžet Republike Srbije.

- 8) Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurencija?

Zakon nema direktnog uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata, imajući u vidu da se ovim zakonom vrši samo preciziranje postojećih zakonskih rešenja.

Kada je u pitanju uticaj na tržišnu konkurenciju, očekuje se da će izmene Zakona pre svega doprineti boljem položaju Republike Srbije kada je u pitanju stvaranje audiovizuelnih dela i dolazak visokobudžetskih produkcija. Sa druge strane, zakon će doprineti zaštiti domaćeg tržišta rada kada je u pitanju tehničko osoblje, s obzirom da isto, za razliku od autorske i glumačke ekipe, nije izuzeto od primene zakona.

9) Da li su sve zainteresovane strane imale prilike da se izjasne o zakonu?

Predviđa se usvajanje ovog zakona po hitnom postupku bez održavanja javne rasprave, ali obavljani su brojni direktni razgovori sa zainteresovanim licima na koje izmene zakona utiču.

Pre svega, konsultacije su u više navrata obavljene sa predstavnicima ministarstva nadležnog za kulturu, domaćih i stranih producenstskih kuća i Privredne komore Srbije, kako u direktnom razgovoru, tako i telefonskim i konsultacijama putem e-maila. U toku konsultacija zauzet je zajednički stav da je potrebno uvažiti predlog stranih produkcija da članovi autorske i glumačke ekipe budu izuzeti od primene zakona, dok tehničko osoblje nije izuzeto, s obzirom da bi izuzimanje tehničkog osoblja moglo da izazove poremećaje na domaćem tržištu rada. Tako je predloženim zakonskim rešenjem omogućeno da se napravi ravnoteža između potreba investitora sa jedne strane i zaštite domaćeg tržišta rada sa druge strane.

Kada su u pitanju infrastrukturni projekti, ministarstvo nadležno za infrastrukturu je i ranije iskazivalo potrebu da se olakša pristup tržištu rada strancima koji rade na većim infrastrukturnim projektima od interesa za Republiku Srbiju, što je i učinjeno kroz davanje mogućnosti da se radna dozvola za upućena lica i kretanje u okviru privrednog društva produži za maksimalno dve godine.

Takođe, konsultacije su obavljene sa Nacionalnom službom za zapošljavanje kao nadležnom za izdavanje dozvola za rad, a Nacrt zakona je poslat na mišljenje ministarstvu nadležnom za prosvetu, nauku i tehnološki razvoj, kako bi se na adekvatan način omogućilo obavljanje stručne prakse u Republici Srbiji. Naime, u praksi se najčešće javlja potreba za osposobljavanjem i usavršavanjem od strane studenata, ali dosadašnje zakonsko rešenje nije na adekvatan način omogućavalo pribavljanje odgovarajuće radne dozvole (navedena lica se nisu mogla podvesti ni pod jednu postojeću vrstu dozvole za rad).

Napominje se i da su konsultacije obavljene i sa predstavnicima Socijalno-ekonomskog saveta. Naime, na održanom zajedničkom sastanku Stalnih radnih tela za zakonodavstvo i ekonomska pitanja dato je pozitivno mišljenje na tekst Nacrta zakona, te je u tom smislu data i preporuka Socijalno-ekonomskom savetu.

Nacrt zakona je u postupku utvrđivanja poslat na mišljenje svim drugim nadležnim organima.

10) Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa?

Nacionalna služba za zapošljavanje već primenjuje postojeći zakon, te raspolaže dovoljnom kadrovskom i tehničkom opremljenošću za efikasno izvršavanje poverenih poslova.

Nakon donošenja ovog zakona, izvršiće se informisanje zaposlenih koji obavljaju poslove vezane za primenu zakona u Nacionalnoj službi za zapošljavanje. Takođe, izvršiće se usklađivanje podzakonskog akta kojim se bliže uređuju način izdavanja, odnosno produženja dozvole za rad, način dokazivanja ispunjenosti uslova i potrebni dokazi za izdavanje, odnosno produženje dozvole za rad i oblik i sadržina dozvole za rad.

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja nadležno je za sprovođenje ovog zakona, za njegovu ujednačenu primenu na teritoriji Republike, kao i za davanje mišljenja o njegovoj primeni, dok inspekcijski nadzor nad ispunjavanjem uslova za zapošljavanje stranaca vrši Inspektorat rada, takođe jedinstveno na celoj teritoriji Republike.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se radi sprečavanja štetnih posledica po rad organa i organizacija, budžet Republike Srbije, odnosno radi ispunjenja međunarodnih obaveza u vezi sa realizacijom postojećih i planiranih infrastrukturnih projekata, kao poslova od opšteg interesa za Republiku Srbiju, kao i radi realizacije stranih audiovizuelnih projekata.

Zbog specifičnosti audiovizuelne industrije, a u cilju podsticanja audiovizuelne proizvodnje u Republici Srbiji, budući da su samostalni umetnici angažovani i plaćeni od strane stranih produkcija za učestvovanje u stvaranju konkretnog dela, članove autorske i glumačke ekipe nije moguće uputiti kod domaćeg poslodavca (budući da nisu u radnom odnosu kod stranog poslodavca, najmanje godinu dana pre upućivanja), niti zaposliti kod domaćeg poslodavca, te je neophodno i ovu kategoriju stranaca zbog specifičnog položaja izuzeti od primene zakona. Zatim, neophodno je izuzeti od primene zakona i članove porodica diplomatsko-konzularnog predstavništva imajući u vidu njihov specifičan položaj i odredbe Bečke konvencije o diplomatskim odnosima iz 1961. godine.

Naime, Uredbom o podsticajima investitoru da u Republici Srbiji proizvodi audiovizuelno delo („Službeni glasnik RS”, broj 72/15, dalje: Uredba), donetom nakon stupanja na snagu Zakona o zapošljavanju stranaca, uređeni su uslovi i način dodele podsticajnih sredstava investitoru koji u Republici Srbiji proizvodi audiovizuelno delo, a u cilju podsticanja audiovizuelne proizvodnje u Republici Srbiji, kroz povećanje zaposlenosti, kao i promociju potencijala Republike Srbije u ovoj delatnosti, odnosno njenih infrastrukturnih, proizvodnih i uslužnih delatnosti. Ovakvi finansijski podsticaji za investitore u audiovizuelnoj industriji omogućavaju da se u Republici Srbiji u dužem vremenskom intervalu realizuju strani visokobudžetni filmski projekti.

Dalje, razvoj infrastrukture direktno utiče na poboljšanje investicionog potencijala Republike Srbije, posebno njenih nerazvijenijih delova. Poslovi od interesa za Republiku Srbiju (npr. u oblastima saobraćaja, energetike, građevinarstva i dr.), odnosno njihova realizacija prema predviđenom planu iziskuje preciziranje pojedinih odredaba zakona kako bi isti mogli da se realizuju.

Iz svih napred navedenih razloga, potrebno je hitno precizirati i urediti odredbe Zakona o zapošljavanju stranaca koje se odnose na članove porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništva, članove autorskih i glumačkih ekipa za dolazak i stvaranje audiovizuelnih dela u Republici Srbiji, radnu dozvolu za osposobljavanje i usavršavanje, radnu dozvolu za upućena lica, radnu dozvolu za kretanje u okviru privrednog društva.

PREGLED ODREĐABA ZAKONA O ZAPOSŁJAVANJU STRANACA KOJE SE MENJAJU I DOPUNJUJU

Osnovni pojmovi

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) stranac je svako lice koje nema državljanstvo Republike Srbije;
- 2) zapošljavanje stranca je zaključivanje ugovora o radu ili drugog ugovora kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada u skladu sa zakonom;
- 3) samozapošljavanje stranca je zapošljavanje stranca u privrednom subjektu ili drugom obliku delatnosti, u skladu sa zakonom, u kome je taj stranac jedini ili kontrolni član, u skladu sa zakonom;
- 4) državljanin EU je državljanin države članice Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske Konfederacije koji svoje pravo dokazuje državljanstvom države članice Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora, odnosno Švajcarske Konfederacije;
- 5) poslodavac je domaće ILI STRANO pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje delatnosti u Republici, kao i ogranak i predstavništvo stranog poslodavca registrovan za obavljanje delatnosti u Republici;
- 6) strani poslodavac je strano pravno ili fizičko lice registrovano u inostranstvu za obavljanje delatnosti;
- 7) upućeno lice je stranac koji je zaposlen kod stranog poslodavca kod koga ostvaruje prava iz rada, a koji privremeno na teritoriji Republike obavlja poslove, odnosno vrši usluge iz delatnosti stranog poslodavca, u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim ugovorom;
- 8) izbeglica je stranac kome je priznato pravo na utočište u skladu sa propisima o azilu, osim lica sa teritorije bivše SFRJ kojima je status izbeglice priznat u skladu sa propisima o izbeglicama, na koja se ovaj zakon ne primenjuje;
- 9) lice iz posebne kategorije stranaca je lice koje traži azil, lice kome je odobrena privremena zaštita, žrtva trgovine ljudima, odnosno lice kome je odobrena supsidijarna zaštita, u skladu sa zakonom;
- 10) nezavisni profesionalac je samozaposleno fizičko lice, odnosno preduzetnik registrovan za obavljanje delatnosti u inostranstvu koji na osnovu neposredno zaključenog ugovora sa domaćim poslodavcem, odnosno krajnjim korisnikom usluga, obavlja poslove na teritoriji Republike;
- 11) student je stranac kome je odobren privremeni boravak zbog studiranja i koji je upisan na akreditovane studijske programe u skladu sa zakonom;
- 12) sezonski poslovi su poslovi koji imaju sezonski karakter u oblasti poljoprivrede, šumarstva, građevinarstva ili drugih delatnosti, a koje karakteriše privremeno značajno povećanje obima posla u periodu ne dužem od šest meseci u toku 12 meseci.

Primena zakona

Član 3.

Stranac se zapošljava u Republici ako su ispunjeni uslovi utvrđeni zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim ugovorom.

Uslovi za zapošljavanje stranca utvrđeni ovim zakonom ne primenjuju se na zapošljavanje stranca koji:

1) ima pravo na privilegije i imunitete u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima;

1A) JE ČLAN PORODICE ČLANA DIPLOMATSKO-KONZULARNOG PREDSTAVNIŠTVA DRŽAVE SA KOJOM REPUBLIKA IMA ZAKLJUČEN BILATERALNI SPORAZUM KOJIM SE LICU OMOGUĆAVA OBAVLJANJE PLAĆENE DELATNOSTI U REPUBLICI;

2) u Republici, bez zasnivanja radnog odnosa, boravi radi obavljanja poslova na osnovu odgovarajućih ugovora ili sporazuma sa međunarodnim organizacijama, između nadležnih institucija Republike i drugih država ili u okviru međunarodnih projekata o stručno-tehničkoj saradnji, obrazovanju ili istraživanju;

3) je predstavnik inostranog medija upisan u evidenciju predstavnika inostranih medija, koji se vodi u ministarstvu nadležnom za poslove javnog informisanja u Republici;

4) u Republici boravi radi obavljanja verskih poslova i verske službe ili organizuje, odnosno sprovodi dobrotvorne akcije u okviru registrovanih crkava i verskih zajednica u Republici, u skladu sa zakonom;

5) je volonter, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast volontiranja;

6) na osnovu ugovora zaključenih između organa nadležnih za poslove odbrane ili unutrašnje poslove obavlja poslove od interesa za Republiku ili za potrebe odbrane ili bezbednosti zemlje ili se usavršava u ovim oblastima;

7) je član posade broda, odnosno vazduhoplova, ili obavlja poslove u drumskom ili železničkom saobraćaju i zaposlen je kod stranog poslodavca;

8) je član spasilačke jedinice koja pruža pomoć prilikom otklanjanja posledica nesrećnih slučajeva i prirodnih katastrofa, kao i slučajeva humanitarne pomoći.

9) JE ČLAN AUTORSKE ILI GLUMAČKE EKIPE KOJI NA TERITORIJI REPUBLIKE PROIZVODI AUDIOVIZUELNO DELO, U SKLADU SA ZAKONOM.

Uslovi za zapošljavanje stranca utvrđeni ovim zakonom ne primenjuju se i na stranca čiji boravak u Republici ne traje duže od 90 dana u roku od šest meseci od dana prvog ulaska u Republiku, i to na stranca koji:

1) je vlasnik, osnivač, zastupnik ili član organa pravnog lica registrovan u Republici, u skladu sa zakonom, ako nije u radnom odnosu u tom pravnom licu;

2) u Republici boravi radi uspostavljanja poslovnih kontakata ili prisustvovanja poslovnim sastancima i koji, bez ostvarivanja prihoda u Republici, obavlja druge poslovne aktivnosti koje se odnose na pripremu stranog poslodavca da uspostavi prisustvo i otpočne sa radom u Republici;

3) je predavač ili istraživač koji učestvuje u organizovanim profesionalnim skupovima ili istraživačkim projektima ili obavlja rad u cilju predstavljanja ili sprovođenja različitih naučnih i tehničkih dostignuća, kao i njegovo prateće osoblje;

4) lično obavlja privremene obrazovne, sportske, umetničke, kulturne i druge slične aktivnosti, odnosno AKTIVNOSTI ILI u Republici boravi na naučnom, umetničkom, kulturnom ili sportskom događaju, u organizaciji ovlašćenih organizacija, državnih

organa ili organa autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave, kao i prateće organizacijsko i tehničko osoblje;

5) je upućeno lice koje u Republici izvodi radove na osnovu ugovora o nabavci robe, nabavci ili zakupu mašina ili opreme i njene isporuke, instaliranja, montaže, opravke ili obučavanja za rad na tim mašinama ili opremi;

6) samostalno ili za potrebe stranog poslodavca u Republici boravi radi obavljanja poslova opremanja i izlaganja opreme i eksponata na trgovinskim i drugim sajmovima i izložbama.

b) Radna dozvola za posebne slučajeve zapošljavanja

Član 18.

Radna dozvola za posebne slučajeve zapošljavanja izdaje se na zahtev poslodavca, i to za:

- 1) upućena lica;
- 2) kretanje u okviru privrednog društva;
- 3) nezavisne profesionalce;
- 4) OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE.

Član 19.

Radna dozvola za upućena lica zaposlena kod stranog poslodavca izdaje se na zahtev poslodavca radi obavljanja poslova ili vršenja usluga na teritoriji Republike u skladu sa ovim zakonom.

Uslov za izdavanje radne dozvole iz stava 1. ovog člana jeste da stranac ima:

- 1) odobrenje za privremeni boravak stranca;
- 2) zaključen ugovor između poslodavca za koga se obavljaju poslovi ili vrše usluge i stranog poslodavca koji obavezno sadrži mesto i rok za obavljanje posla;
- 3) dokaz da je upućeno lice zaposleno kod stranog poslodavca najmanje jednu godinu;
- 4) akt o upućivanju na privremeni rad u Republiku kojim se utvrđuje način ostvarivanja prava i obaveza iz rada, kao i način smeštaja i ishrane za vreme boravka i rada u Republici.

Radna dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se za period za koji je zaključen ugovor između poslodavca za koga se vrše usluge i stranog poslodavca, ali ne duže od godinu dana.

RADNA DOZVOLA ZA UPUĆENA LICA MOŽE SE PRODUŽITI NAJDUŽE DO DVE GODINE, UZ SAGLASNOST MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA, A PO PRETHODNO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA OBLAST KOJOM SE UREĐUJE DELATNOST POSLODAVCA ZA POSLOVE ILI USLUGE OD INTERESA ZA REPUBLIKU.

Izuzetno od st. 1–3. ovog člana, radna dozvola za upućena lica od strane stranog poslodavca registrovanog za obavljanje delatnosti u državi sa kojom Republika ima zaključen međunarodni ugovor kojim se uređuje upućivanje, izdaje se u postupku, saglasno uslovima i za period utvrđen tim sporazumom.

Član 21.

Radna dozvola za kretanje u okviru privrednog društva registrovanog u inostranstvu izdaje se na zahtev ogranka, odnosno zavisnog društva koje je registrovano u Republici, u cilju privremenog upućivanja, odnosno premeštanja zaposlenog na rad u taj ogranak, odnosno zavisno društvo, pod uslovom da je lice kod stranog poslodavca zaposleno najmanje godinu dana na poslovima rukovodioca, menadžera ili specijaliste za pojedine oblasti (ključno osoblje), kao i da će u Republici obavljati iste poslove.

Izuzetno od uslova predviđenih u stavu 1. ovog člana, radna dozvola za kretanje u okviru privrednog društva registrovanog u inostranstvu izdaje se i na zahtev ogranka, odnosno zavisnog društva koje je registrovano u Republici, u cilju privremenog upućivanja, odnosno premeštanja zaposlenog pripravnika na rad u tu organizacionu jedinicu, odnosno zavisno društvo.

Radna dozvola iz st. 1. i 2. ovog člana izdaje se pod uslovima utvrđenim u članu 19. ovog zakona na period dok traje privremeni boravak, ali ne duže od jedne godine.

RADNA DOZVOLA ZA KRETANJE U OKVIRU PRIVREDNOG DRUŠTVA MOŽE SE PRODUŽITI NAJDUŽE DO DVE GODINE, UZ SAGLASNOST MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA POSLOVE ZAPOSŁJAVANJA, A PO PRETHODNO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA OBLAST KOJOM SE UREĐUJE DELATNOST POSLODAVCA ZA POSLOVE ILI USLUGE OD INTERESA ZA REPUBLIKU.

ČLAN 22A

RADNA DOZVOLA ZA OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE IZDAJE SE NA ZAHTEV POSLODAVCA, ODNOSNO STRANCA RADI OBAVLJANJA OBUKE, PRIPRAVNIČKOG STAŽA, STRUČNE PRAKSE, STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA, ODNOSNO USAVRŠAVANJA.

RADNA DOZVOLA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA IZDAJE SE AKO STRANAC POSEDUJE:

- 1) ODOBRENJE ZA PRIVREMENI BORAVAK;
- 2) ZAKLJUČEN UGOVOR SA POSLODAVCEM O OBAVLJANJU OBUKE, PRIPRAVNIČKOG STAŽA, STRUČNE PRAKSE, STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA, ODNOSNO USAVRŠAVANJA, KOJI SADRŽI MESTO I ROK TRAJANJA.

RADNA DOZVOLA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA IZDAJE SE NA PERIOD TRAJANJA OBUKE, PRIPRAVNIČKOG STAŽA, STRUČNE PRAKSE, STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA, ODNOSNO USAVRŠAVANJA, ALI NE DUŽE OD GODINU DANA, UZ MOGUĆNOST PRODUŽENJA ZA JOŠ GODINU DANA.

1. Izdavanje i produženje dozvole za rad

Član 27.

Dozvola za rad izdaje se za period koji je naznačen u zahtevu za izdavanje dozvole, a najduže za period utvrđen ovim zakonom i period za koji traje boravak stranca.

Uz zahtev za izdavanje dozvole za rad podnose se odgovarajući dokazi o ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole.

Dozvola za rad produžava se, ako su u momentu podnošenja zahteva za produženje ispunjeni uslovi za njeno izdavanje.

Član 28.

Zahtev za izdavanje, odnosno produženje dozvole za rad, podnosi se organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja prema mestu privremenog boravka ili stalnog nastanjenja stranca, odnosno prema sedištu poslodavca ili mestu gde se rad obavlja, u zavisnosti od vrste dozvole za rad.

Zahtev za produženje dozvole za rad podnosi se najranije 30, a najkasnije 15 dana pre isteka roka važenja prethodne dozvole.

Način izdavanja, odnosno produženja dozvole za rad, način dokazivanja ispunjenosti uslova utvrđenih ovim zakonom, potrebne dokaze za izdavanje odnosno produženje dozvole za rad, oblik i sadržinu dozvole za rad propisuje ministar nadležan za poslove zapošljavanja.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE
UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada

Obrađivač: Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Draft Law on Amendments and Additions to the Law on Employment of
Foreigners

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

Naslov V Kretanje radnika, poslovno nastanjivanje, pružanje usluga, kretanje kapitala

Poglavlje I Kretanje radnika

Član 49,

Poglavlje II Poslovno nastanjivanje

Član 53 i 58

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

- a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima
- v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Prilikom donošenja Zakona o zapošljavanju stranaca izvršeno je usklađivanje sa relevantnim propisima Evropske unije. Predloženim izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca ne vrši se usklađivanje, već se samo preciziraju pojedine odredbe ovog zakona.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

S obzirom da se Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca ne vrši usklađivanje sa odgovarajućim propisima Evropske unije, nisu izvršene konsultacije sa Evropskom komisijom.